

Ku pamięci wywiezionym

W rocznicę trzeciej masowej deportacji obywateli RP na Wschód w piątek (21 czerwca br.) przedstawiciele administracji rządowej, samorządowych władz województwa i służb mundurowych oraz organizacji sybirackich i kombatanckich złożyli kwiaty pod Pomnikiem Nieznanego Sybiraka.

W imieniu Marszałka Województwa Podlaskiego - Artura Kosickiego kwiaty pod pomnikiem złożył Robert Jabłoński, z-ca dyrektora Gabinetu Marszałka. Na uroczystości byli również obecni m.in.: Tadeusz Chwiedź, prezes Związku Sybiraków w Białymstoku; Beata Pietruszka, Podlaski Kurator Oświaty, która składała kwiaty w imieniu Dariusza Piontkowskiego, Ministra Edukacji; Henryk Dębowski, radny Miasta Białegostoku złożył kwiaty w imieniu europoła Krzysztofa Jurgieła.

W czerwcu 1940 roku wywózki na Syberię objęły przede wszystkim Polaków (w tym obywateli polskich żydowskiego pochodzenia) ze środkowej i zachodniej części kraju, którzy po 1 września 1939 roku szukali na Kresach schronienia przed Niemcami. Przeważnie trafiali oni do obwodu archangielskiego i do autonomicznej republiki Komi, jak również na wschód od Uralu: do Kraju Ałtajskiego, Krasnojarskiego, Jakucji oraz do obwodów swierdłowskiego, irkuckiego, nowosybirskiego, omskiego i czelabińskiego. Rok później, w maju 1941 roku rozpoczęła się kolejna masowa deportacja, tym razem przede wszystkim mieszkańców Małopolski Wschodniej (w sowieckim nazewnictwie: Zachodnia Ukraina), ponownie przedstawiciele polskich elit oraz rodzin osób deportowanych wcześniej. W czerwcu 1941 roku doszło do masowych deportacji obywateli państw nadbałtyckich, wcielonych rok wcześniej do ZSRS, a także mieszkających tam Polaków (np. Polaków mieszkających na Wileńszczyźnie, „przekazanej” po 17 września 1939 roku Litwinom przez Sowietów). W nocy z 19 na 20 czerwca 1941 roku – a więc na dwie doby przed niemieckim atakiem na Sowietów – rozpoczęła się masowa wywózka Polaków z tzw. Zachodniej Białorusi (województwo białostockie, poleskie). Nie przeprowadzono jej jednak do końca z powodu wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej. Część transportów utknęła 22 czerwca 1941 roku i nie dojechała na miejsce swojego przeznaczenia, czyli do Kraju Krasnojarskiego, Kraju Ałtajskiego, obwodu nowosybirskiego oraz Kazachstanu .

Wcześniejsze „wywózki” miały miejsce w lutym 1940 r. - objęła ona przede wszystkim polskich osadników wojskowych, służbę leśną oraz cywilnych kolonistów; a następnie w kwietniu 1940 roku objęła ona przedstawiciele polskich elit, m. in. urzędników, nauczycieli, sędziów, a także rodziny osób deportowanych w lutym 1940 roku - w tym rodziny polskich oficerów zamordowanych wiosną 1940 roku m.in. w Katyniu). Tym razem głównym miejscem zesłania był Kazachstan (obwody: aktiubiński, akmoliński, kustanajski, pawłodarski, semipałatyński).

Na podst. NCK , art. aut. Grzegorz Kucharczyk – [link do strony](#) - art

